

beeldkwaliteitsplan Herpen, Wilgendaal 2008

26 maart 2009

GEMEENTE

OSS

INHOUD

1.	INLEIDING	3
2.	STEDENBOUWKUNDIG	7
	ONTWERP	
3.	BEELDKWALITEITSVISIE	11
4.	BEELDKWALITEITSREGELS	15
	BEBOUWING	
5.	BEELDKWALITEITSREGELS	25
	OPENBARE RUIMTE	
6.	INSPRAAK	33

INLEIDING

1

1. INLEIDING

Met het bestemmingsplan “Herpen, Wilgendaal 2008” wordt invulling gegeven aan de ontwikkeling van een nieuwe woonbuurt ten westen van de bebouwde kern van Herpen.

Naast het bestemmingsplan is dit beeldkwaliteitplan opgesteld. Het levert de uitgangspunten om te komen tot een aantrekkelijk ruimtelijk beeld in de nieuwe buurt.

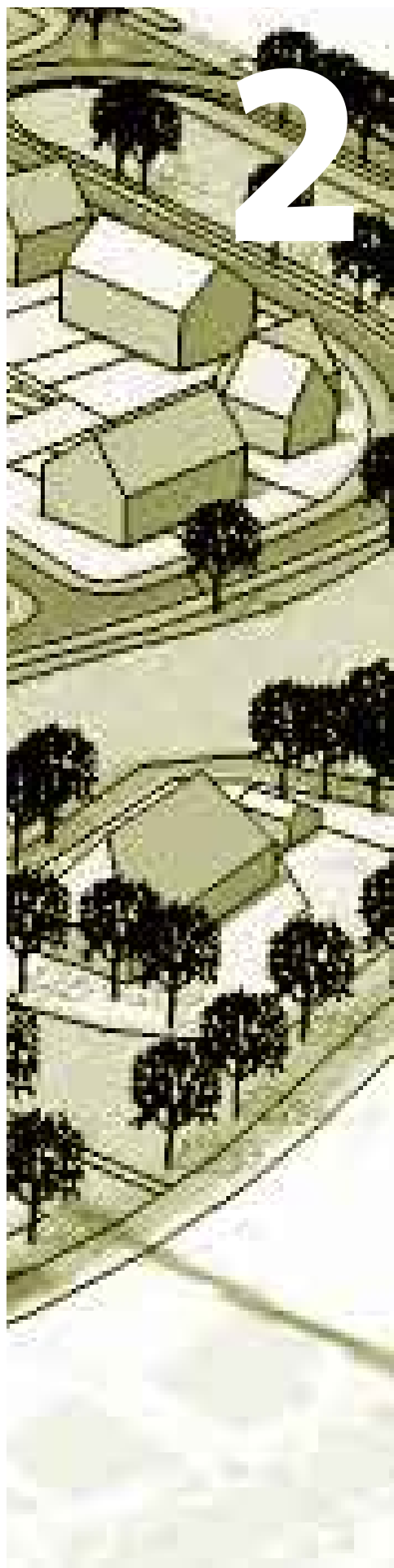
Dit beeldkwaliteitplan is vastgesteld door de gemeenteraad en maakt, als aanvulling, onderdeel uit van de gemeentelijke welstandsnota (het gedeelte ten aanzien van architectuur). Het gebiedscriterium “G3; boerenerven - agrarisch buitengebied” wordt binnen het plangebied vervangen door “W8; thematische uitbreidingswijk”.

Het beeldkwaliteitplan geeft de kaders waarbinnen de uitwerking van bouwplannen en de inrichting van het openbaar gebied zal plaatsvinden.

Voor de welstandscommissie heeft het beeldkwaliteitplan een toetsingsfunctie voor het beoordelen van bouwplannen. De gemeentelijke stedenbouwkundige en een coördinerend architect treden op als supervisor om toe te zien op realisatie van het gewenste ruimtelijke beeld.

In het beeldkwaliteitplan wordt het ruimtelijk streefbeeld weergegeven. Het doel is om door middel van het geven van richtingen, sferen en beelden een zekere samenhang in de gebouwde en onbebouwde omgeving te krijgen (zonder daarbij voorbij te gaan aan het dorpse karakter van Herpen) en daarmee een voldoende hoog kwaliteitsniveau te kunnen garanderen. Het beeldkwaliteitplan is bedoeld als inspiratiebron en als toetsingskader. Het vormt een ruimtelijke kwaliteitswaarborg bij nieuwe bouwplannen.

STEDENBOUWKUNDIG ONTWERP

2. STEDENBOUWKUNDIG ONTWERP

Een uitgebreide verantwoording voor de verkavelingopzet is opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan. Kort samengevat kan het ontwerp voor de nieuwe woonbuurt als volgt worden getypeerd. Sprake is van een 'losse' ordening van woningen binnen een wat formeler stratenpatroon. Voor het stratenpatroon is de bestaande wegenstructuur in het gebied als basis genomen en verder verfijnd.

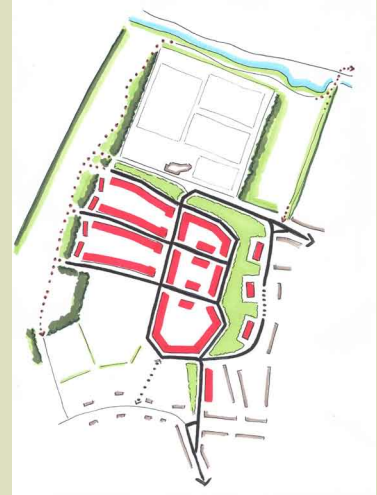
Een grote, groene ruimte brengt 'lucht' tussen de nieuwe buurt en de bestaande bebouwde kern, zonder dat de nieuwe buurt daarmee een opzichzelfstaand element wordt. Door de aanwezigheid van deze relatief open ruimte en door het open einde van de straten ontstaan er (zicht)relaties tussen de nieuwe woonbuurt en het aangrenzende landschap.

De woonstraten delen het plangebied op in vijf bouwblokken. In elk bouwblok is een mengeling voorzien van vrijstaande, halfvrijstaande en aangegebouwde woningen van één à twee bouwlagen met kap. De woningen worden niet in een strakke rooilijn gebouwd, maar enigszins verspringend ten opzichte van elkaar.

Aan de zuidzijde van het plangebied is een aantal (half)vrijstaande woningen voorzien. Deze woningen, die aansluiten op de woningen uit Wilgendaal fase 1, vormen de zuidelijke entree van de nieuwe buurt.

Bijzondere bebouwing is gekoppeld aan de grote, groene ruimte aan de oostzijde van het plan. Rondom drie collectieve erven is hier, aan het Gepkespad, een aantal 'hoeves' gepland. Door de positionering in het 'open veld' dragen de complexen bij aan de herkenbaarheid en oriëntatie binnen de buurt. Daarnaast wordt het Gepkespad hiermee als historische structuur binnen Herpen opgewaardeerd.

Uitgangspunt is om geparkeerde auto's niet het beeld van de openbare ruimte te laten overheersen. Parkeren kan voor een belangrijk deel plaatsvinden op eigen terrein (bij vrijstaande, halfvrijstaande woningen en bij een aantal hoekwoningen). Daarnaast zijn voor de rijwoningen geconcentreerde parkeerplekken voorzien tussen of achter de woningen. Parkeren aan de straat wordt niet uitgesloten, maar wel wordt voorkomen dat auto's het straatbeeld (in negatieve zin) domineren.

stedenbouwkundige hoofdstructuur

bouwblokken, zuidelijke entree, 'hoeves'

stedenbouwkundig verkavelingsplan

BEELD Kwaliteits VILS

3

3. BEELDKWALITEITSVISIE

Voor Wilgendaal wordt een dorps karakter nagestreefd, zoals ook verwoord is in het Dorpsplan Herpen: *“Gestreefd wordt naar een zo dorps mogelijk karakter van de nieuwe in- of uitbreidingen. Beoogd wordt de kleinschaligheid van de nieuwbouw, de sobere en informele inrichting van de openbare ruimte, de verwevenheid met het landschap en de diversiteit aan woningen”.*

In het stedenbouwkundig plan zijn diverse ‘principes’ van dorps bouwen reeds verwerkt:

- De nieuwe buurt is kleinschalig opgezet, aansluitend op de karakteristiek van Herpen;
- Er zijn onbebouwde plekken gehandhaafd, die ‘lucht’ brengen in de bebouwingsstructuur;
- Straten hebben een open einde gekregen met zicht op het aangrenzende landschap (met name richting de groenzones aan de westzijde en aan de noordzijde);
- Kavelgrootten en woningtypen zijn zo afgewisseld dat er ruimte zit tussen de woningen;

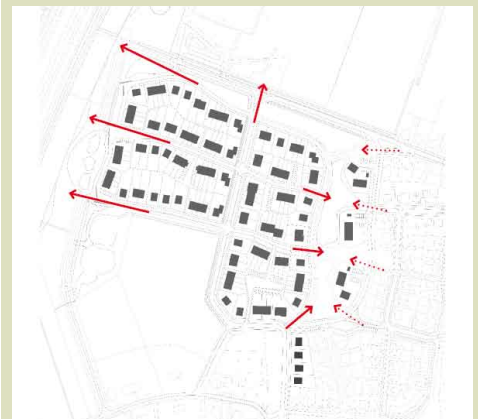
Om de gewenste dorps sfeer te bereiken is het van belang om – aanvullend op het stedenbouwkundig plan - een aantal typisch dorps kenmerken óók terug te laten komen in de bebouwing en de positionering ervan:

- Afwisseling in bouwbloklengtes, bouwmassa's, rooilijnen, goot- en nokhoogten en nokrichtingen;
- Gebruik van kappen (de kap speelt een prominente rol);
- Garages ondergeschikt in het beeld (ondergeschikte bouwmassa op ruime afstand achter de voorgevel van de woning);
- Hoofzakelijk gebruik van ‘natuurlijke’ kleuren en materialen.

Het streven naar een dorps sfeer betekent niet dat er geen gebruik kan worden gemaakt van eigentijdse vormen, materialen en details. Het is juist niet de bedoeling om op voorhand te veel beperkende ontwerpregels op te leggen die een eigentijdse interpretatie van het dorps karakter in de weg staan. Het beeldkwaliteitsplan dient namelijk vooral ter inspiratie en begeleiding van de planontwikkeling.

onbebouwde plekken brengen 'lucht' in de bebouwingsstructuur

straten hebben open einde gekregen met zicht op landschap

ruimte tussen woningen door afwisseling kavelgrootten en woningtypen

De keuze voor een sterke mix van woningtypen – hetgeen ook kenmerkend is voor een dorp – heeft tot gevolg dat eenzelfde woningtype op verschillende plekken binnen een bouwblok kan voorkomen én dat er per bouwblok verschillende architecten/opdrachtgevers bouwplannen zullen ontwikkelen. Dit sluit aan bij de gewenste (dorpse) variatie in het beeld. Afstemming in materiaal- en kleurgebruik moet leiden tot een zekere mate van eenheid binnen de ‘verzameling’ van individuele woningen.

Water vormt een belangrijk beeldaspect binnen Wilgendaal. Het regenwater binnen de openbare ruimte wordt oppervlakkig ingezameld en opgevangen in binnen de woonbuurt aanwezige sloten en bergingsvijvers aan de rand. Op particulier terrein brengen eigenaren schoon regenwater zelf in het milieu, bij voorkeur door het zichtbaar te infiltreren. Om overlast te voorkomen kan bij hevige regen oppervlakkig worden afgevoerd naar openbaar gebied. Aan deze afvoer worden voorwaarden gesteld.

vogelvluchtimpresie

BEELDKWALITEITSREGELS BEBOUWING

4

4. BEELDKWALITEITSREGELS BEBOUWING

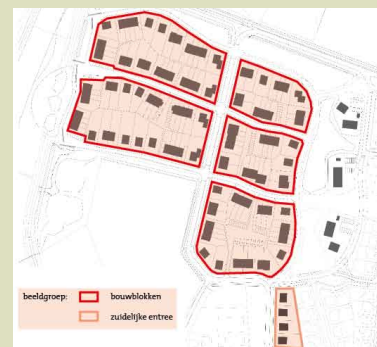
Met betrekking tot de beeldkwaliteitsregels is de bebouwing binnen de buurt onderverdeeld in twee groepen. De bouwblokken en de bebouwing aan de zuidelijke entree kunnen opgevat worden als een ruimtelijk geheel en daarmee als één beeldgroep. In het stedenbouwkundig plan zijn de 'hoeves' opgevat als bijzondere elementen, waarvan een specifieke doorvertaling in het (architectonische) beeld gewenst is.

Bouwblokken en zuidelijke entree

- *welstandsniveau*
Voor het hele plangebied geldt welstandsniveau 1 uit de welstandsnota gemeente Oss.
- *algemeen*
De straten bestaan uit een mix van woningtypes (vrijstaande, halfvrijstaande en rijwoningen). Daardoor ontstaat er een afwisseling van bouwmassa's in de straat.
Sprake moet zijn van individuele huizen met een eigen gezicht. Het (eindeloos) kopiëren van een bepaald huis (seriebouw) binnen een straat is niet aanvaardbaar.
Bij woningen die aan twee zijden aan de openbare ruimte grenzen moet de hoeksituatie door middel van een dubbele oriëntatie in de gevels tot uiting worden gebracht.
- *situering*
Er moet sprake zijn van een wisselende rooilijn met - afhankelijk van de lengte van de straat - circa 2 tot 4 rooilijnposities en richtingen per straatwand.
Bij de bouw aanvraag wordt in overleg met de gemeentelijke supervisor de rooilijn per kavel vastgelegd. Deze moet binnen het op de plankaart aangegeven bouwvlak worden gesitueerd.

twee beeldgroepen

beeldgroep: bouwblokken en zuidelijke entree

mix van woningtypes en variërende voorgevels

hoekwoning met dubbele oriëntatie; zijgevel met voordeur en bijgebouw met ramen (woonfunctie)

duidelijke hiërarchie tussen hoofd- en bijgebouwen

woningen met flinke kappen en dakramen/-kapellen

halfvrijstaande woningen met asymmetrische gevel

hoekwoning met dubbele orientatie; zijgevel met erker

- bouwmassa*

De woningen hebben overwegend een horizontaal karakter. Alle woningen zijn enkelvoudige, gekapte hoofdvolumes waaraan elementen als een dwarsbeuk, dakkapel, erker of uitbouw zijn toegevoegd. Daarnaast is er sprake van een duidelijke hiërarchie tussen hoofd- en bijgebouwen.
- architectuur*

De architectuur van de nieuwbouw moet passen bij het dorp en de omgeving. Sprake moet zijn van een hedendaagse/eigentijdse vertaling van de gebiedseigen, dorpse bebouwing. Historiserend bouwen is uitgesloten.
- kappen*

Alle woningen moeten worden voorzien van 'volwaardige' kappen zoals zadeldaken, schilddaken en mansardekappen. Platte daken en lessenaardaken zijn vanwege de stedelijke uitstraling niet toegestaan.

De grote kappen bepalen in belangrijke mate het straatbeeld. Overwegend worden langskappen toegepast (nok evenwijdig aan de straat). De toepassing van een dwarskap op sommige plekken zorgt voor een verbijzondering van de straatwand en ondersteunt het dorpse karakter.

De goothoogte is overwegend laag. Een lagere gootlijn dan de op de plankaart aangeduide maximum goothoogte zal veelal worden nagestreefd om het dorpse karakter te benadrukken. Door toepassing van dakkapellen (die overigens geen afbreuk mogen doen aan de hoofdvorm van de kap) ontstaat de mogelijkheid om de kap optimaal als woonruimte te benutten.
- gevelbeeld*

Sprake moet zijn van individuele bebouwing. Ook halfvrijstaande en aaneengebouwde woningen moeten als één woning (één geheel) worden vormgegeven.

Bij de halfvrijstaande woningen heeft een asymmetrische gevel in dit verband de voorkeur. Bij de aaneengebouwde woningen (er mogen maximaal 5 woningen aaneengebouwd worden) moet sprake zijn van een gebouw met een kop en een eind. Het kopiëren / 'stempelen' van eenzelfde standaard (rijwoning)gevel (wat in principe eindeloos zou kunnen worden doorgezet) is niet aanvaardbaar.

Bij de woningen op hoeksituaties (ook bij de entree van de parkeercoffers en het achtererf) moet de dubbele oriëntatie in de gevel tot uiting worden gebracht, door bijvoorbeeld het plaatsen van de voordeur of een erker in de kopgevel.

- *kleur en materiaalgebruik*

Als basismateriaal voor de gevels wordt baksteen in een donkere, bruine/bruinrode kleur voorgeschreven. Een combinatie met hout is eventueel mogelijk.

Voor de kozijnen en deuren dient bij voorkeur hout te worden toegepast. Toepassing van duurzame materialen als kunststof wordt toegestaan mits dit geen afbreuk doet aan de kwalitatieve uitstraling en kleurstelling van de woning. Een goede detaillering speelt hierbij een belangrijke rol.

Voor de daken wordt uitgegaan van donkere, blauwe/grijze keramische pannen. Uitgesproken glanzende (bv. geglaazuurde) pannen zijn niet toegestaan.

In overleg met de supervisor is afwijking van het basismateriaal (incidenteel) mogelijk om het dorps karakter te ondersteunen. Daarbij kan gedacht worden aan toepassing van wit gekeimde gevels, oranje dakpannen, een rieten kap, etc.

- *duurzaam bouwen*

De doelstellingen uit het vigerende, regionale covenant duurzaam bouwen kunnen beschouwd worden als ondergrens. Het is de gemeentelijke ambitie om op een hoger niveau van duurzaam bouwen uit te komen dan in het convenant is verwoord. Bijkeukens en tochtportalen (als 'buffer' tussen binen en buiten) vormen een praktisch, dorps voorbeeld van duurzaam bouwen.

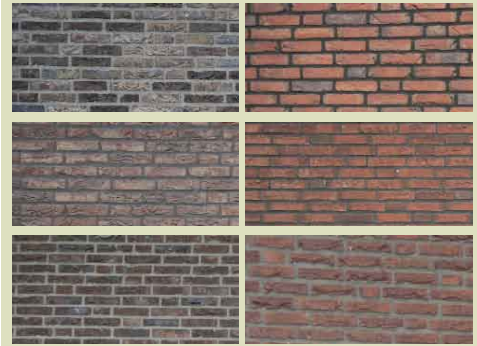
- *bijgebouwen*

De bijgebouwen zijn in hoogte en volume ondergeschikt aan het hoofdgebouw.

- *regenwater*

Het infiltreren (en bij hevige regen afvoeren) van regenwater moet bij voorkeur zichtbaar worden gemaakt bij zowel de woning als de tuin.

Gedacht kan worden aan het realiseren van een grindkoffer of andere infiltratievoorziening of aan een flinke dakoverstek zodat dakgootloos gebouwd kan worden.

gevels: donkere, bruine/bruinrode baksteen

gevels: donkere baksteen; dak: donkere pannen

rietkap

bijgebouwen, ondergeschikt aan het hoofdgebouw

zichtbaar infiltreren van regenwater op eigen terrein

hagen als erfafscheiding

schutting in combinatie met haag als erfafscheiding

parkeren op eigen terrein en in de berm

parkeren op het achtererf

parkeren in een parkeerkoffer

- erfafscheidingen*

Bij dorpen hoort een groene overgang tussen woonpercelen en openbare ruimte. Bij de voortuin en de situaties grenzend aan de openbare ruimte wordt een groene erfafscheiding voorgeschreven, bij voorkeur hagen van een inheemse soort (lijsterbes, liguster, beuk etc.).

Ook bij de parkeerkoffers en parkeren op het binnenterrein/achtererf is sprake van een openbare ruimte. Ook hier moeten hagen worden toegepast. Omwille van de privacy is een schutting in combinatie met een haag aan de openbare zijde hier eveneens een optie.
- parkeren*

Voor (half)vrijstaande woningen wordt uitgegaan van twee parkeerplaatsen op eigen terrein (oprit van minimaal 11 m diep). Ook bij een aantal eindwoningen van de rijwoningen kunnen twee parkeerplaatsen op eigen terrein worden gerealiseerd. Voor de rijenwoningen moet een op de locatie afgestemde parkeeroplossing worden gerealiseerd. Het parkeren vindt plaats binnen het bouwblok in de vorm van parkeerkoffers en op een binnenterrein danwel op het achtererf via een achterontsluiting. Het parkeren van auto's in de voortuin wordt niet toegestaan.

Het overige parkeren kan in de berm naast de rijbaan plaatsvinden.

'Hoeves'

- *welstandsniveau*
Voor het hele plangebied geldt welstandsniveau 1 uit de welstandsnota gemeente Oss.
- *algemeen*
De 'hoeves' vormen bijzondere bebouwingselementen binnen het plan, die bijdragen aan de herkenbaarheid en oriëntatie binnen de buurt. De 'hoeves' en de langgerekte groenzone zorgen voor een ruimtelijke wisselwerking. De groenzone vormt een 'open, vrij veld' waarbinnen de uitstraling van de 'hoeves' wordt versterkt. Anderzijds zorgen de 'hoeves' voor een nonchalante afbakening van de groenzone. Om deze wisselwerking te optimaliseren dient aandacht te worden besteed aan het ontwerp van de woningen en de inrichting van het 'erf'.
- *situering*
De 'hoeves' zijn gesitueerd op een collectief erf dat wat hoger ligt dan het maaiveld van de aangrenzende groenzone. Daardoor wordt deze bijzondere bebouwing geaccentueerd en ontstaat er bovendien een natuurlijke begrenzing tussen het (private) erf en de (openbare) groenzone.
De positie van de bebouwing is specifiek vastgelegd (middels bouwvlakken in het bestemmingsplan). De woningen liggen op enige afstand van de straat ('t Gepkespad) zodat een collectief voorerf ontstaat. Op dit erf moet het parkeren en een gezamenlijk bijgebouw voor de woningen worden ondergebracht. Ook worden vanaf dit erf de woningen ontsloten.
- *bouwmassa*
De bouwmassa van de woningen moet de uitstraling van een 'hoeve', boerderij of schuur hebben. De (belijning van de) bebouwing heeft een sterk horizontaal karakter. De verhouding tussen dakvlak en gevel is daarbij van belang; sprake moet zijn van een relatief lage gootlijn en een flinke kap. Aan de achterzijde dient, geïntegreerd in de bouwmassa, ook een buitenruimte (een veranda) te worden opgenomen, vanaf waar de bewoners uitzicht hebben over de aangrenzende groenzone.

beeldgroep: 'hoeves'

situering hoeves aan centrale groenzone

schuurachtige bouwmassa met veranda geïntegreerd in de bouwmassa

flinke kap, lage gootlijn

toepassing hout, baksteen en riet

- architectuur*

De architectuur van de 'hoeves' moet eenvoudig, terughoudend, ingetogen en eigentijds zijn. Vooral de eenvoudige basisvorm moet tot uitdrukking worden gebracht.

Een letterlijke architectonische interpretatie van een hoeve is niet gewenst. Het is niet de bedoeling om een op een echte (historische) hoeve gelijkend gebouw te ontwerpen.
- kappen*

De 'hoeves' moeten worden voorzien van een flinke kap, kloek van vorm en met een lage gootlijn. De grote kappen bepalen in belangrijke mate het beeld vanaf de groenzone. Om de stoere hoofdvorm van de dakvlakken niet te verdoezelen zijn dakkapellen niet toegestaan. Om een functioneel gebruik van de kap mogelijk te maken zijn dakramen en eventueel uitsneden (die geen afbreuk doen aan de hoofdvorm van de kap) ten behoeve van een dakterras wel mogelijk.
- gevelbeeld*

Elke 'hoeve' moet als één geheel worden vormgegeven; een gebouw met een kop en een eind, waarbinnen meerdere woningen zijn ondergebracht. Een standaard rijwoning is hier niet wenselijk.
- kleur en materiaalgebruik*

Als basismateriaal voor de gevels wordt in principe baksteen in een donkere (bruine of rode) kleur voorgeschreven, al dan niet in combinatie met hout. Andere (moderne) materialen worden echter niet bij voorbaat uitgesloten. Mits ze geen afbreuk doen aan het gewenste architectonische beeld, is toepassing ervan mogelijk.

Ook voor de kozijnen en deuren worden niet bij voorbaat materialen uitgesloten. Ingetogen kleuren dienen te fungeren als basis. Accenten in felere kleuren zijn mogelijk.

Voor de daken wordt uitgegaan van keramische dakpannen, geen glanzende (bv. geglaazuurde) of riet. Een combinatie met andere (moderne) materialen (bv. zink) is ook mogelijk indien geen afbreuk wordt gedaan aan het ingetogen beeld.

- *duurzaam bouwen*
De doelstellingen uit het vigerende, regionale covenant duurzaam bouwen kunnen beschouwd worden als ondergrens. Het is de gemeentelijke ambitie om op een hoger niveau van duurzaam bouwen uit te komen dan in het convenant is verwoord.
- *bijgebouwen*
Per erf is één gezamenlijk bijgebouw toegestaan. Het bijgebouw is ondergeschikt aan het hoofdbouw en heeft de uitstraling van een 'schuurtje' bij de 'hoeve'.
- *regenwater*
Het infiltreren (en bij hevige regen afvoeren) van regenwater moet bij voorkeur zichtbaar worden gemaakt bij zowel de woning als de tuin. Gedacht kan worden aan het realiseren van een grindkoffer of andere infiltratievoorziening of aan een flinke dakoverstek zodat dakgootloos gebouwd kan worden.
- *erfafscheidingen*
Aan de zijde van 't Gepkespad moet het erf worden begrensd met een haag van een inheemse soort (lijsterbes, liguster, beuk etc.).
Aan de zijden waar het erf grenst aan de groene zone is een informelere begrenzing voorzien. Door het hoogteverschil (wellicht in combinatie met een sloot) ontstaat al een natuurlijke begrenzing. Door de aanplant van bosschages wordt dit versterkt. Er ontstaat een beschutte plek waarbij de bebouwing gedeeltelijk opgaat in het groen. Hinderlijke inkijk bij de woningen wordt voorkomen terwijl er wel voldoende uitzicht over de groenzone resteert vanuit de woningen.
- *parkeren*
Op het erf wordt een collectieve parkeervoorziening gerealiseerd. Deze moet (door vormgeving en materialisering) ogen als een (logisch) onderdeel van het erf en niet al te nadrukkelijk als een parkeerplaats.

één gezamenlijk bijgebouw, ondergeschikt aan hoofdbouw

haag als erfafscheiding aan zijde Gepkespad

hoogteverschil en sloot vormt natuurlijke begrenzing tussen erf 'hoeve' en groenzone

erf met parkeren

BEELDKwaliteitsREGELS OPENBARE RUIMTE

5

5. BEELDKWALITEITSREGELS OPENBARE RUIMTE

Bij dorpen hoort een informele inrichting van de openbare ruimte; eenvoudige straten en bijzondere – vaak toevallig ontstane – plekken. In het plangebied worden eenvoudige materialen toegepast die de dorpse sfeer versterken:

De openbare ruimte van het plan Wilgendaal kan worden onderverdeeld in groengebieden, straten en parkeererven. De straten kunnen worden onderverdeeld in een buurtstraat en woonstraten. Bij de groengebieden kan nog een verdere onderverdeling gemaakt worden in de entrees, de centrale groenzone en de groenzone ten westen van de woonbuurt.

Groengebieden - entrees

- algemeen*

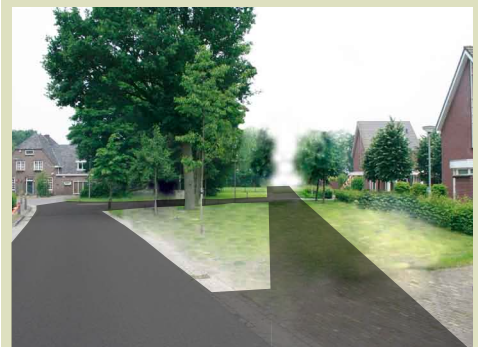
Via de entrees wordt Wilgendaal aangehaakt op het bestaande stratenpatroon, aan de zuidzijde op de Broekstraat en aan de noordzijde op de Wilgendaal / Waterstraat.

Beide entrees worden gemarkeerd door een verbijzondering van de kruising. Aan de noordzijde zit een lichte knik in de weg, die zicht biedt op de groenzone en de buurt. Bij de entree aan de zuidzijde wordt een nieuwe straat toegevoegd waardoor een groene driehoek ontstaat. De bestaande solitaire boom wordt gehandhaafd. De entree vanaf de Broekstraat loopt bovendien nog verder door. De (bestaande aanzet van de) Teekenhof wordt doorgetrokken en aangesloten op het Kerkpad. Het deel ten westen van deze straat blijft onbebouwd. Hierdoor ontstaat een open, groene entree van de nieuwe woonbuurt met een fraai doorzicht vanaf de Broekstraat.
- inrichting en materiaalgebruik*

De bestaande (formele, strakke) inrichting van het terrein, te weten een grasveld met aan de westzijde een fraaie groensingel, voldoet in grote mate aan het gewenste beeld. Indien er een afscherming tussen grasveld en rijbaan wenselijk wordt geacht, dient deze in de vorm van een haag van een inheemse soort (van max. 1 m hoog) te worden uitgevoerd.

zuidelijke entree

zuidelijke entree - impressie

groenzone naast Teekenhof

groenzone, centrale plek tussen bestaande kern en nieuwe buurt

verlaagd aangelegde groenzone

speeltoestellen in natuurlijke materialen en kleuren

Groengebieden – centrale groenzone

- algemeen*

Deze open groenzone vormt een centrale plek met betekenis voor zowel de nieuwe buurt als de bestaande buurten. Allerlei bestaande en nieuwe straten grenzen aan deze ruimte óf komen er op uit. De ruimte biedt (zicht)relaties tussen de woonbuurten en het aangrenzende landschap ten noorden en ten westen van Wilgendaal. Ook worden door deze open ruimte de aan het Gepkespad geprojecteerde 'hoeves' verbijzonderd.

Binnen de groenzone kunnen diverse speelplekken als trapveldjes, speelterreintjes en mogelijk een dierenweide een plek krijgen.
- inrichting en materiaalgebruik*

De groenzone komt enigszins lager te liggen dan het aangrenzende maaiveld. De in oost-westrichting lopende langzaam verkeersroutes liggen op maaiveldniveau en verdelen de groenzone zo in een paar grasvelden.

Door de verlaagde ligging wordt de ruimtelijke werking van de groenzone vergroot; het wordt een herkenbaar, op zichzelf staand element. Ook zorgt de verlaagde ligging op natuurlijke wijze voor enige 'beschutting' van de speelplekken.

De ruimte kent een informele, losse groeninrichting. Het centrale deel bestaat uit grasvelden, die omwille van het zicht en het gebruik vrij worden gehouden van beplanting. De randen van de groenzone, gevormd door de taluds, kunnen met boomgroepen en bosschages worden geaccentueerd. Afhankelijk van het nog nader uit te werken waterhuishoudingsstelsel, kunnen wellicht ook sloten aan de randen van de grasvelden worden opgenomen.

Eventueel meubilair en speeltoestellen moeten in natuurlijke materialen en kleuren worden uitgevoerd.

Groengebieden – groenzone ten westen van woonbuurt

- *algemeen*

Ten westen van de nieuwe woonbuurt is een groenzone voorzien die een robuuste buffer tussen snelweg en woonbuurt moet gaan vormen. Ook speelt de zone een belangrijke rol in de waterhuishouding van de buurt. Verder is hier een doorgaand wandelpad gepland dat deel uitmaakt van het “Rondje Herpen”.

Voor deze groenzone wordt een natuurlijke, ruige sfeer nagestreefd. Dit in tegenstelling tot de overige groenzones, die een gecultiveerdere inrichting krijgen. In ruimtelijk en ecologisch opzicht moet de zone een eenheid gaan vormen met de zone langs de Hertogswetering.

De groenzone kan bovendien fungeren als een wat ruigere, avontuurlijke speelplek (struingroen) voor jongeren.

- *inrichting en materiaalgebruik*

De groenzone krijgt een natuurlijke, halfopen inrichting met een nat karakter. Ruige grasvelden met kruidenmengsel bepalen in belangrijke mate het beeld. Ook zijn er diverse sloten, poelen en waterpartijen voorzien. Deze maken de natte grondslag van het gebied zichtbaar en bovendien wordt hier het schone regenwater uit de nieuwe buurt (voor een deel) geborgen.

Boomgroepen en bosschages geven het gebied een halfopen karakter met een afwisseling van open en meer besloten plekken. Ook ontstaan er zo zichtrelaties tussen de woonbuurt en de groenzone, zonder dat het gebied in één keer te overzien is. Bestaande bomen in het gebied (waaronder de bomen langs de Rootskamp) worden voorzover mogelijk behouden. Aanvullend zullen nieuwe bomen en struiken worden aangeplant.

Binnen de groenzone zal een pad worden aangelegd dat onderdeel vormt van het “Rondje Herpen”. Vanuit de aangrenzende woonstraten van de nieuwe woonbuurt worden hier paden op aangesloten, zodat de groenzone ook fungeert als uitloopegebied voor de nieuwe buurt. Door middel van muurtjes of schanskorven worden deze plekken (waar je vanuit de buurt de groenzone in kunt) geaccentueerd. De paden moeten aansluiten bij het natuurlijke karakter van de groenzone. Te denken valt aan half-

groenzone, robuuste buffer tussen snelweg en nieuwe woonbuurt

avontuurlijke speelplek voor jongeren

groenzone met natuurlijk, halfopen, nat karakter

ruige grasvelden met kruidenmengsel

natuurlijk paden

bruggen, knuppelpaden

geluidswal 'natuurlijk' onderdeel van groenzone

meubilair in natuurlijke materialen en kleuren

verharde of onverhard paden, knuppelpaden (door nattere delen) en stapstenen of houten bruggetjes (bij sloten en waterpartijen).

De geluidswal aan de westzijde van de groenzone moet een 'natuurlijk' onderdeel worden van de groenzone. Voorkomen moet worden dat de (teen van de) wal een duidelijke begrenzing vormt van het groengebied. Om deze reden krijgt de wal een glooiend verloop (soms smal en steil, soms breed en flauw) en wordt de wal ook beplant met struikgewas en bomen. Ook kunnen wandelpaden op een aantal plaatsen over de geluidswal worden aangelegd.

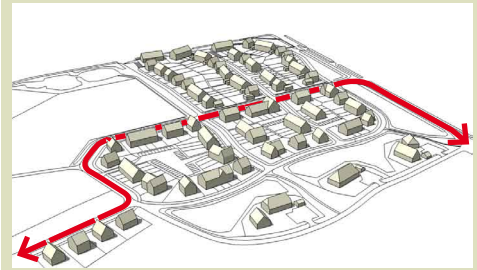
Eventueel meubilair moet in natuurlijke materialen en kleuren worden uitgevoerd.

Straten – buurtstraat

- algemeen**
 De 'doorgaande' route, die aansluit op Wilgendaal – Waterstraat en op de Broekstraat, kan worden aangemerkt als een soort buurtstraat. Het is een woonstraat met een belangrijke ontsluitingsfunctie voor de rest van de buurt. Het wat formelere karakter van de straat sluit hier op aan.
- inrichting en materiaalgebruik**
 De inrichting van de buurtstraat is voor een belangrijk deel hetzelfde als bij de Broekstraat. Het profiel bestaat uit een rijbaan met aan één zijde een verharde parkeerberm. Naast de parkeerberm is, gelet op de ontsluitingsfunctie van de straat, een vrijliggend voetpad geprojecteerd. Aan de andere zijde is een groene berm voorzien.
 De rijbaan wordt geasfalteerd (als bij de Broekstraat) of uitgevoerd in een bestrating van donkere, rode gebakken klinkers. De parkeerberm bestaat uit donkere, bruine gebakken klinkers, het voetpad uit rode. Tussen voetpad en parkeerberm wordt een haag aangeplant. In de parkeerberm worden bomen of kleine boomgroepen opgenomen. In de groene berm veelal ook. Bestaande bomen zullen zo veel mogelijk worden gehandhaafd. Verder moeten hier wellicht houten paaltjes aangebracht worden om ongewenst parkeren te voorkomen.

Straten - woonstraten

- algemeen**
 Als beeld voor de overige woonstraten wordt uitgegaan van een 'vlak' profiel, zonder trottoirs en trottoirbanden, waarbij het verkeer wordt gemengd op de rijbaan. Dit profiel sluit aan bij de (beperkte) verkeersfunctie van de straat en geeft een dorps karakter.
- inrichting en materiaalgebruik**
 De inrichting van de woonstraten bestaat uit een relatief smalle rijbaan met aan weerszijden een ruime berm. De bermen hebben een informeel karakter. Een deel van de bermen wordt groen ingericht; gras met bomen en/of met een sloot. Om ongewenst parkeren hier te voorkomen moeten wellicht houten paaltjes worden aangebracht.

buurtstraat

profiel Broekstraat

woonstraten; een vlak profiel

rijbaan en berm; afwijkende kleur en bestratingspatroon

wat betreft kleur aansluiting zoeken bij een straat met zandbermen

parkeerkoffer gaat op in straatbeeld (door ligging tussen woningen, achter voorgevel)

aantrekkelijk vormgegeven entree parkeerhof

schutting in combinatie met haag en gekapte bijgebouwen

Het andere deel van de bermen wordt (overwegend) verhard. Hier kan op een vanzelfsprekende manier worden geparkeerd, aanduiding van parkeervakken is hier dus niet gewenst.

De rijbaan wordt uitgevoerd in een bestrating van donkere, rode gebakken klinkers. Bij de verharde (parkeer)bermen worden donkere, bruine klinkers toegepast. Wat betreft kleur wordt zo aansluiting gezocht bij een straat met (onverharde) zandbermen. Bovendien wordt de rijbaan hierdoor visueel smal gehouden. Bij toepassing van eenzelfde kleur voor rijbaan en bermen zou, qua beeld, één breed woonerf ontstaan. In de parkeerberm worden bomen of kleine boomgroepen opgenomen.

Parkeererven

• algemeen

Binnen het plan is op een aantal plekken parkeren in een zogenaamde parkeerkoffer en op een achtererf voorzien.

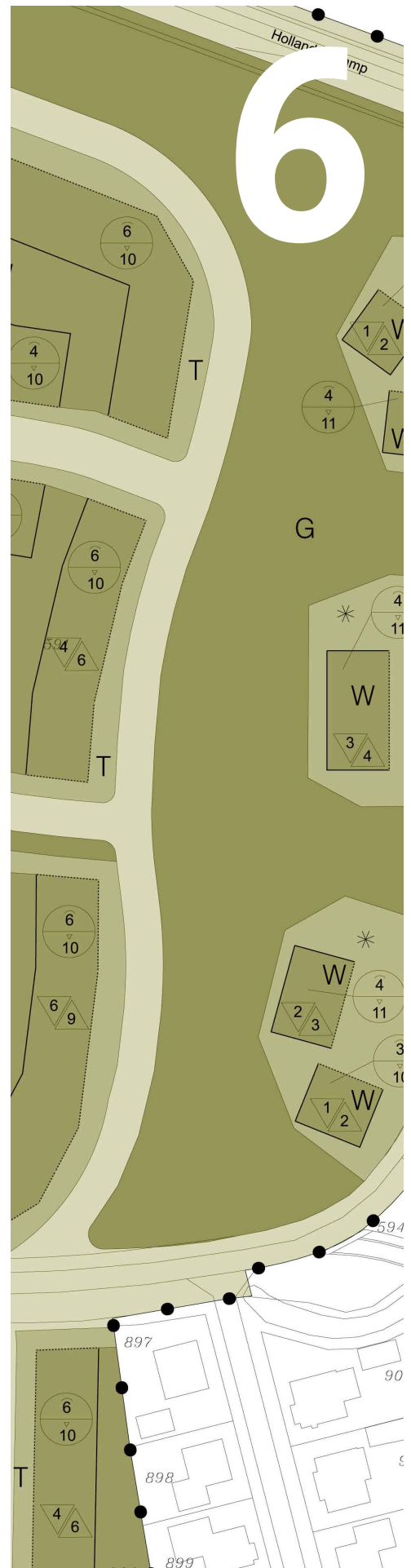
De parkeerkoffers worden gesitueerd tussen de woonbebouwing, achter de voorgevel, zodat deze voor een belangrijk deel opgaan in het straatbeeld. Om de parkeerkoffers niet te dominant te laten zijn in het straatbeeld mogen ze niet worden geprojecteerd op de hoeken van de straat of tegenover elkaar (aan weerszijden van een straat). Ook mogen parkeerkoffers niet in elkaars verlengde worden aangelegd aangezien er dan een ongewenste doorgaande route of doorkijk ontstaat.

• inrichting en materiaalgebruik

De parkeerkoffers en het achtererf worden uitgevoerd in een bestrating van eenzelfde donkere, bruine gebakken klinker.

Voor de erfafscheidingen grenzend aan deze ruimte moeten hagen worden toegepast. Omwille van de privacy is een schutting in combinatie met een haag aan de openbare zijde hier eveneens een optie.

Bijgebouwen (bij voorkeur gekapt) dienen binnen deze erfafscheiding te worden gesitueerd of onderdeel uit te maken van het ontwerp. Bij de parkeerkoffers is aan de straat ruimte voor een boom of boomgroepje.

6. INSPRAAK

Het beeldkwaliteitsplan is in ontwerp vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders. Het plan heeft in het kader van de inspraakprocedure, samen met het ontwerp-bestemmingsplan “Herpen, Wilgendaal 2008” gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn geen inspraakreacties ingebracht. Ten opzichte van het ontwerp zijn enkele redactionele wijzigingen doorgevoerd.

Het beeldkwaliteitsplan is op 26 maart 2009 vastgesteld door de raad als onderdeel van de Welstandsnota gemeente Oss.